

MOTIE GEMEENTERAAD

Motie nummer:	2025-M026
Datum indiening	3 juli 2025

Onderwerp: Raad voor en door iedereen

De raad van de gemeente Berg en Dal, in vergadering bijeen,

constaterende dat:

- de gemeenteraad een afspiegeling moet zijn van alle inwoners, dus ook van inwoners met zorgtaken (zoals ouders en mantelzorgers) en mensen met een beperking;
- deze inwoners in de praktijk tegen allerlei drempels aanlopen als ze politiek actief willen worden, zoals weinig flexibele vergadertijden, weinig ondersteuning en slecht toegankelijke gebouwen;
- onderzoek¹ laat zien dat deze drempels ervoor zorgen dat zij afhaken of zich helemaal niet verkiesbaar stellen;
- het combineren van zorgtaken en raadswork vaak (te) zwaar is. Dit blijkt ook uit recente onderzoeken, waarin staat dat vooral vrouwen met jonge kinderen vaker stoppen met raadswork door de druk;
- volgens het VN-verdrag Handicap moet de overheid (dus ook gemeenten) ervoor zorgen dat inwoners met een beperking mee kunnen doen aan de politiek;

overwegende dat:

- een sterke lokale democratie alleen mogelijk is als iedereen - ook inwoners met zorgtaken of een beperking - echt kan meedoen;
- de gemeente de taak heeft om ervoor te zorgen dat dit mogelijk is;
- de gemeenteraad zelf verantwoordelijk is voor zijn eigen reglement van orde, vergaderstructuur en ondersteuning;
- een inclusieve en toegankelijke raad zorgt voor betere besluiten en betrokken inwoners;
- kleine, praktische aanpassingen al veel kunnen helpen;
- in de praktijk vaak pas aandacht is voor deze knelpunten als zich een kandidaat aandient die hier zelf mee te maken heeft, terwijl het juist belangrijk is om hier vooraf beleid op te maken en drempels actief weg te nemen;

roept daarom de griffie en gemeenteraad op:

1. om een verkenning te doen naar welke drempels inwoners met zorgtaken of een beperking ervaren om raadswork te doen en welke oplossingen daarvoor zijn;
2. dit gezamenlijk met raadsleden, griffie en inwoners met ervaring te doen;
3. hierbij gebruik te maken van bestaande kennis en instrumenten, zoals te vinden op het <https://diversiteitsplein.politiekeamtsdragers.nl>;

¹ Vissenberg, K.C.P.J. (2025). Navigating dual roles. *A qualitative study about the experiences of male and female local Dutch politicians with children on combining parenthood with politics*. Master thesis, Tilburg University

4. het college waar wenselijk en passend hierbij te betrekken;

en verzoekt het college:

5. in de begroting 2026 (en 2027) rekening te houden met benodigde capaciteit en financiën, voor zover dan bekend;
6. voorafgaand aan de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 een concrete actie te laten ontwikkelen vanuit de afdeling Communicatie gericht op het stimuleren van deelname en diversiteit onder kandidaten,

en gaat over tot de orde van de dag.

Indieners:

PvdA Berg en Dal: Lesley Albers, Henny van der Pol

GroenLinks Berg en Dal: Caroline de Greeff, Rona Vree, Florian Gödderz

Toelichting:

We willen dat iedereen kan meedoen in de gemeenteraad. Maar voor inwoners met zorgtaken of een beperking is dat nu vaak lastig. Bijvoorbeeld: raadswerk combineren met een jong gezin blijkt moeilijk. Of denk aan iemand met een visuele beperking. Met deze motie vragen we het college om te onderzoeken hoe we het raadswerk toegankelijker kunnen maken. Denk aan betere ondersteuning, duidelijke informatie, vergoedingen of flexibelere vergadervormen. Zo geven we het signaal af: de lokale politiek is voor en van iedereen!

Achtergrond en onderbouwing:

- Onderzoek laat zien dat inwoners met kinderen of bijvoorbeeld inwoners met een beperking vaker stoppen met raadswerk. Bijvoorbeeld door vergaderingen in de avond, die lastig te combineren zijn met een gezin. Of omdat gebouwen niet toegankelijk zijn, of omdat er geen ondersteuning is zoals een tolk of oppasvergoeding.
- Artikel: „Raadsleden met kinderen worstelen met loyaliteit” Binnenlands Bestuur, 12 juni 2025. Link: [Raadsleden met kinderen worstelen met loyaliteit](#).
Uit de masterthesis van **Kayleigh Vissenberg (2025)** blijkt dat lokale politici met jonge kinderen een behoorlijk hoger risico lopen op uitval door ‘rolconflicten’ tussen politiek en zorg.
- Het proefschrift van **Zahra Runderkamp (2025)** toont aan dat vrouwen en politici uit bepaalde groepen, waaronder inwoners met een migratieachtergrond of beperking, vaker uitvallen vanwege structurele institutionele en culturele obstakels, waaronder het ontbreken van gezinsvriendelijke vergadercultuur, fysieke toegankelijkheid en ondersteuning bij zorgtaken.
- Diverse andere artikelen uit Binnenlands Bestuur zoals: “Ouders in gemeenteraad worstelen met verlofregels” (2023) en het artikel: “Werkdruk belemmert groei vrouwelijke raadsleden”.
- Voorbeelden van mogelijke oplossingen: meer hybride vergaderstructuren, vergoedingen voor extra ondersteuning (oppas/opvang, mantelzorgvervanging, tolk, audio) en/of

(allereerst) actieve informatieve ondersteuning bij kandidaatstelling van inwoners met zorgtaken of beperking.

- Artikel 29 van het VN-verdrag schrijft voor dat inwoners met een beperking op gelijke voet met anderen moeten kunnen deelnemen aan het politieke en openbare leven.